

Fullmäktige 28.04.2025 § 51

§ 51

Fråga om att erbjuda Hux-studerande möjlighet att delta i gymnasiekurser

Beredning och upplysningar:
Turpeinen Jaakko
Stolt-Haglund Ida
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Mia Nores m.fl. fråga 20.1.2025 om att erbjuda Hux-studerande möjlighet att delta i gymnasiekurser och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Mia Nores och 23 andra ledamöter har 20.1.2025 lämnat in en fråga där följande frågor ställs om utbildning som handleder för examensutbildning:

1. Hur säkerställer Esbo att även elever i Hux-klassen i fortsättningen har jämlika och högklassiga möjligheter att lära sig under hela läsåret?

2. Vi ber att Esbo stad reder ut hur Omnia

a) för gymnasiekursernas del beaktar de ungas inlärningsfärdigheter och erbjuder stöd samt b) samtidigt skapar gruppsammanhållning bland eleverna och därigenom förebygger känslan av ensamhet under hela läsåret.

Bakgrund

Hux-utbildningen riktar sig både till läropliktiga och till vuxna som behöver färdigheter och/eller handledning för att övergå till gymnasieutbildning eller yrkesutbildning.

Ett allmänt mål för Hux-utbildningen är att den studerande ska uppnå sådana studiefärdigheter som behövs för att hen ska kunna söka till gymnasieutbildning eller yrkesutbildning och klara av studierna. Med studiefärdigheter kan man avse till exempel kunskaper i undervisnings- eller examensspråket samt utveckling av ändamålsenliga studiemetoder och livskompetens. Under Hux-utbildningen kan den studerande även höja vitsord från den grundläggande utbildningen, om det är nödvändigt

för att få en viss studieplats. Därtill kan den studerande avlägga studier inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning.

I Esbo har Omnia sedan 1.8.2022 ordnat Hux-utbildning för sökande som avslutat den finska grundläggande utbildningen. Specialläroanstalten Live ordnar Hux-utbildning för dem som behöver krävande särskilt stöd. Yrkesinstitutet Prakticum ordnar Hux-utbildning för dem som avslutat den svenska grundläggande utbildningen.

Svar på frågorna

1. Hur säkerställer Esbo att även elever i Hux-klassen i fortsättningen har jämlika och högklassiga möjligheter att lära sig under hela läsåret?

Hux-utbildningen styrs av separat lagstiftning och de riksomfattande utbildningsgrunderna. Omnia har tillstånd att ordna Hux-utbildning. Omnias ägarkommuner är Esbo, Grankulla och Kyrkslätt. Hux-utbildningen genomförs som en egen utbildningsform, men också i nära samarbete med yrkesutbildningen, gymnasieutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna. Hux-studerandena har möjlighet att genomföra utbildning som hör till läroplikten också vid verkstäder för unga. Studievägar som inte kan genomföras i Omnia planeras och genomförs tillsammans med andra utbildningsanordnare.

För alla Hux-studerande utarbetas en individuell studieplan. Studie- och planeringsfärdigheterna är en obligatorisk del av utbildningen, men övriga delar av utbildningen är valfria. De studerande kan antingen välja att höja sina vitsord och sikta på gymnasiestudier eller att inrikta sig på yrkes- och arbetsliv. Inom dessa ramar förverkligas de individuella studievägarna sedan på en noggrannare nivå. Utbildningen genomförs med iakttagande av det antal veckotimmar som anges i lagen. Undervisningen är närundervisning, med undantag av individuella undantag och av lärande i arbetslivet.

Inom Omnias Hux-utbildning har de som är intresserade av gymnasiestudier sedan hösten 2022 kunnat välja en studieväg för höjning av vitsord och gymnasiestudier, som har genomförts i samarbete med vuxengymnasiet Espoon aikuislukio. Från och med hösten 2025 blir det möjligt för läropliktiga studerande att avlägga gymnasiestudier och bekanta sig med gymnasiestudier också i finska daggymnasier bland andra unga i samma ålder. Den nya studievägen har utvecklats i nära samarbete mellan Esbo stad och Omnia.

Målet är att ge de unga en så bra uppfattning som möjligt om studierna i daggymnasiet och om de färdigheter som krävs i gymnasiestudierna. Vid sidan om gymnasiestudierna är det också möjligt att höja vitsorden från grundskolan. Gymnasiestudier som avlagts inom Hux-utbildningen kan tillgodoräknas till gymnasiets lärokurs. Hux-studerande får dock inte automatiskt en studieplats i ett gymnasium bara genom att avlägga gymnasiekurser. De kan söka till gymnasiet under läsåret, om det finns lediga nybörjarplatser och om de uppfyller urvalskriterierna för det gymnasium som ansökan gäller. Den huvudsakliga ansökan till gymnasieutbildning sker genom gemensam ansökan på våren.

För att få delta i orienteringsperioden i daggymnasier och för att avlägga gymnasiestudier krävs ett medeltal på minst 7,00 i grundskolans avgångsbetyg samt tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket. Orienteringsperioden varar minst en period på gymnasiet, det vill säga cirka sju veckor, men kan beroende på den studerandes mål och genomförda studier också omfatta flera perioder. För alla Hux-studerande utarbetas en personlig plan för kompetensutveckling. På

basis av planen kan de första studerande på studievägen för höjning av vitsord och gymnasiestudier inleda sina studier vid daggymnasierna direkt under den första studieperioden på hösten.

2. Vi ber att Esbo stad reder ut hur Omnia

a) för gymnasiekursernas del beaktar de ungas inlärningsfärdigheter och erbjuder stöd samt

b) samtidigt skapar gruppsammanhållning bland eleverna och därigenom förebygger känslan av ensamhet under hela läsåret.

Hux-studerandena har möjlighet att avlägga gymnasiestudier vid Omnias vuxengymnasium, men största delen av de studerande vill inte göra det, eftersom det är viktigast för dem att höja vitsorden inom den grundläggande utbildningen. Höjningen av vitsorden sker i synnerhet under höstterminen.

Hux-studerandena diskuterar gymnasiestudier med sin ansvariga lärare. Studierna i ämnen där vitsorden ska höjas genomförs som närundervisning, men i vuxengymnasiet erbjuds både närundervisning och undervisning på webben. Utifrån diskussionen kan man individuellt välja gymnasiestudier på webben, om den studerande så önskar. Dessutom rekommenderar läraren att den studerande väljer ett ämne som hen tycker om för att få en bra erfarenhet av att avlägga gymnasiekurser. Gymnasiestudier erbjuds i synnerhet de studerande som inte behöver höja många vitsord, så den studerande avlägger gymnasiestudier vid sidan av Hux-studierna.

När studierna inleds förs en individuell diskussion med varje studerande, där man går igenom den studerandes mål, bedömer det eventuella stödbehovet, kartlägger motivationen och diskuterar livshanteringen. När Hux-studierna inleds kartläggs de studerandes behov av stöd i modersmål/finska som andra språk, matematik, engelska och svenska.

Detta är utgångspunkten när studierna planeras. Under läsåret för den ansvariga läraren diskussioner om den personliga utvecklingsplanen för kunnandet (PUK) med varje studerande. På mötena går man inte bara igenom hur studierna framskrider och planerar framåt, utan diskuterar också hur den studerande orkar med studierna och hur hen mår. Vid behov hänvisas den studerande till studiehandledarens, speciallärarens eller elevhälsans tjänster.

Inom Hux-utbildningen vid Omnia finns två heltidsanställda studiehandledare, två handledare och en heltidsanställd speciallärare samt en deltidanställd speciallärare. Utmaningarna med livshantering och studiefärdigheter samt inlärningssvårigheter har ökat bland studerandena, vilket innebär att det behövs mer handlednings- och stödpersonal. Tjänsterna inom elevhälsan är inte tillräckliga. Personalen är deltidanställd och omsättningen är stor. Konsultativ elevhälsa är inte tillräckligt, utan det behövs ordinarie personal som aktivt deltar i studerandenas vardag inom Hux-utbildningen.

Omsättningen av studerande inom studievägen för höjning av vitsord och gymnasiestudier är liten under året. De studerande lär känna varandra under lektionerna i olika läroämnena. Dessutom ordnas varje vecka lektioner i studie- och karriärplanering. Under dessa lektioner träffar de studerande regelbundet sina ansvariga lärare och sin egen grupp.

Under året ordnas olika evenemang för de studerande. Syftet med evenemangen är att studerandena lär känna varandra och att öka samhörigheten på hela verksamhetsstället. För detta ändamål har det bland annat skapats årsklockan Tapiolan yhteisöllisen työn vuosikello 2024–2025. En del av evenemangen ordnas inom Hux-utbildningen och en del ordnas i samarbete med den grundläggande utbildningen för vuxna. De studerande har också ombetts delta i elevkårens verksamhet, där studerandena och personalen planerar och genomför gemensamma evenemang och fester. Hux-handledarna stöder samhörigheten bland studerandena genom att ordna aktivitetsbaserade verkstäder under stödtimmarna.

Samarbetsmodellen för Hux och daggymnasier som nämns ovan i svar 1 ska vara flexibel för studerandena och beakta de individuella studievägarna. Beroende på inlärningsfärdigheterna kan en del av de studerande börja avlägga gymnasiestudier genast från den första perioden, varvid sammanhållningen med unga i samma ålder stärks. Sammanhållningen stöds också av att alla gymnasiestudier i daggymnasierna genomförs som närundervisning tillsammans med de andra gymnasiestuderandena.

Hux-studerandena har möjlighet att bekanta sig med och avlägga gymnasiestudier under en period eller till och med under hela läsåret beroende på den studerandes färdigheter. I daggymnasiernas studieutbud betonas de första studieperioderna i gymnasiets läroämnen både i läsåmen och i konst- och färdighetsämnen.

Utbildningsstyrelsen har i februari tillfrågats på vilket sätt man kunde ordna höjningen av vitsorden inom den grundläggande utbildningen och avläggandet av gymnasiestudier för en Hux-studerande så att det stöder en flexibel övergång till examensinriktad utbildning. Enligt Utbildningsstyrelsen kan man inte genom att avlägga gymnasiestudier direkt höja vitsorden för slutbetyget för den grundläggande utbildningen, utan höjningen och bedömningen i anslutning till den ska följa lagstiftningen om den grundläggande utbildningen och de kriterier för slutbedömningen som anges i läroplanen. Beslut om bedömningen fattas i enlighet med lagstiftningen om grundläggande utbildning av lärarna inom den grundläggande utbildningen.

Esbo utreder också olika möjligheter för Hux-studerande att flexibelt övergå från den förberedande utbildningen direkt till examensinriktad utbildning. Studerande inom Hux-utbildningen övergår flexibelt till yrkesutbildning genom kontinuerlig ansökan under den förberedande utbildningen, men en motsvarande modell för gymnasieutbildning har inte utvecklats, dels på grund av lagen, dels på grund av gymnasiernas attraktionskraft i huvudstadsregionen.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 31.3.2025 § 97

Förslag

Föredragande

Tf. direktör för sektorn för fostran och lärande Timo Ketonen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Mia Nores m.fl. fråga 20.1.2025 om att erbjuda Hux-studerande möjlighet att delta i gymnasiekurser och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 5.3.2025 § 39

Förslag

Föredragande
Tf. direktör för sektorn för fostran och lärande Timo Ketonen

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om Mia Nores och 23 andra ledamöters fråga 20.1.2025 om att erbjuda Hux-studerande möjlighet att delta i gymnasiekurser.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden Svenska rum 13.3.2025 § 23

Förslag

Föredragande
Tf. direktör för sektorn för fostran och lärande Timo Ketonen

Nämnden Svenska rum ger sitt svar enligt redogörelsen om ledamot Mia Nores och 23 andra ledamöters fråga 20.1.2025 om att erbjuda Hux-studerande möjlighet att delta i gymnasiekurser.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys TUVA-luokkalaisten lukiokurssien opetuksen järjestämisestä

För kännedom